

May 2015 subject reports

Swedish B

Overall grade boundaries

Higher level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 15	16 - 30	31 - 46	47 - 59	60 - 70	71 - 83	84 - 100

Standard level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 14	15 - 30	31 - 47	48 - 61	62 - 74	75 - 88	89 - 100

Higher level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 6	7 - 12	13 - 17	18 - 21	22 - 26	27 - 30

Utnyttjade verk och deras lämplighet för uppgifterna

De nya tidsbegränsningarna följdes mycket bra, förutom i en del fall då presentationsdelen var för lång. När detta händer är det viktigt att läraren avbryter presentationen och för in eleven i diskussionsdelen. En del lärare saknade förmågan att på ett smidigt sätt avsluta elevens framförande. Ljudkvaliteten var ofta mycket bra. Ibland stördes dock inspelningen av utomstående ljud, såsom buller eller högljudda röster och t.o.m. elgitarrspel.

Bilder och rubriker var ofta passande och intressanta med detaljer som inspirerade till vidare diskussion. De bästa fotona behandlade ett tema utifrån en mer utmanande synvinkel som

sedan kunde utforskas vidare. Bildtemana domineras fortfarande av traditioner såsom midsommar, jul, Lucia och studentexamen. Dessa ämnen känns lite uttjatade och främjar inte till att utveckla samtalet på en djupare nivå. Tyvärr var många foton otydliga och korniga, ett fåtal var till och med svart/vita och utdaterade. Detta hade en viss påverkan på elevernas prestationer eftersom de inte kunde urskilja vissa detaljer eller inte kände någon större motivation eller inspiration.

Rubrikerna eller bildtexterna kändes mer intressanta i år. Många lärare har använt sig av retoriska frågor för att stimulera till diskussion, eller i en del fall har ett kontroversiellt påstående fungerat bra som en drivkraft som har gett diskussionen ett intressant innehåll. I vissa fall var rubrikerna olämpliga. Rubriker såsom: 'Kulturell mångfald' eller 'Midsommar - en tid för mat och dans', känns torra och motiverar ej eleven, samt gör det svårt att uppnå höga betyg. Alternativt kan man stimulera eleven med: 'Hur kan midsommar överleva i ett mer och mer mångkulturellt Sverige?' I ett fåtal fall saknades rubrik överhuvudtaget.

Uppföljningsfrågorna utgör en möjlighet att utveckla tankar och idéer, och många lärare klarade detta mycket bra. Diskussionen flöt och nådde ett intressant djup som gav eleven en bra möjlighet att visa sina färdigheter vad gäller språkkunskaper och tankeverksamhet. I alltför många fall så misslyckades dock detta eftersom lärarens frågor var ytliga och alltför allmänna. Det fanns också tillfällen då läraren övergav den ursprungliga diskussionen och istället gick över till ett helt annat ämnesområde. Detta är inte att rekommendera eftersom samtalet ska hålla sig till temat som bilden representerar. Ibland verkade läraren ha problem med att ställa lämpliga öppna frågor och använde sig istället av slutna frågor eller 'fiskade' efter ett speciellt svar. Detta hindrade eleven från att tänka fritt och kreativt. Ibland kändes det som diskussionen övergick till lite trevligt småsnack istället för att ta tillfället i akt och fortsätta att fördjupa sig i diskussionsämnet.

Elevernas prestationer utifrån betygskriterierna

Generellt sett så presterade eleverna mycket bra i båda kriterierna.

Betygskriterium A - 'Productive skills': En stor del av eleverna talade flytande svenska obehindrat. De uttryckte komplexa idéer och tankar på ett autentiskt språk och tonen passade till ändamålet. För att uppnå högsta betyg bör duktiga elever uppmuntras till att använda ett mer formellt, och till och med akademiskt språk, med vokabulär som ligger på en högre nivå än det mer talspråkliga. Det är viktigt att inse att läraren kan styra elevens språk genom sina frågeställningar. Ibland känns det som om bristen på lämplig bild, rubrik och frågor hindrar eleven från att uppnå sin fulla potential. Många elever tillbringade alltför lång tid på att beskriva bilden på ett relativt ytligt och ointressant sätt med mycket repetition av 'Jag kan se...' meningar. Higher Level elever förväntas gå in på djupare tolkningar och t.o.m symbolisk innebörd av innehållet i bilden mycket snabbare.

Vad gäller Kriterium B - 'Interactive and receptive skills' så visade många elever en god självsäkerhet och initiativförmåga och pratade obehindrat om många olika aspekter av bilden som de hade fått att analysera. I de bästa fallen var diskussionen livlig och intressant, men i andra fall kändes den trög och flytet var långsamt. I en del fall dominerade läraren diskussionen

och pratade för mycket och för länge. Ibland var det långa förklaringar men även lärarens egna tolkningar av en detalj eller en idé förekom. I och med detta förlorar eleven värdefull tid.

Råd och tips inför den fortsatta undervisningen

Under årets lopp, öva på presentationsdelen så att den inte överskrider 3-4 minuter.

Fyll alltid i kommentarer på blanketten 2/BIA som förklarar varför ett visst betyg har getts.

Bilden är av avgörande betydelse. Den måste kunna kopplas till ett av de olika delområdena som har studerats, men samtidigt får de inte vara för enkla, generella eller uppenbara. En intressant synvinkel på ett välkänt tema kan stimulera.

Se till att bilden är av god kvalitet: skarp och tydlig och med ett flertal detaljer som eleven kan analysera och som kan leda till intressanta tolkningar.

Rubriken är också viktig. Rubriken ska inte vara för lång, men inte heller för kort och oinspirerande. Higher Level elever behöver utmanande material som uppmanar till djupare tolkningar och som ger dem tillfälle till att visa sina analytiska färdigheter. Lärarens roll är att stimulera och motivera.

Uppmuntra eleven till att analysera detaljer och försök att föra ämnet vidare och djupare.

Undvik slutna frågor som inte leder någonstans. Använd öppna frågor såsom: Hur...? Varför...? Vad skulle hända om...? Berätta mer om... Hur upplever du...? Om detta förändrades ...

Det är viktigt att diskussionen håller sig till ämnet och inte byter ämne efter ett tag. Djup är viktigare än bredd.

För elever som siktar på högsta betyg är det värt att påpeka att det är viktigt att visa goda muntliga språkfärdigheter såsom komplexa meningar och stort och varierat ordförråd.

Standard level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 6	7 - 12	13 - 17	18 - 21	22 - 26	27 - 30

Utnyttjade verk och deras lämplighet för uppgifterna

Även på Standard Level verkar det nya IA formatet nu flyta bra och tidsbegränsningarna följdes för det mesta, förutom i en del fall då presentationsdelen var för lång. Det är viktigt att läraren avbryter efter fyra minuter och för in eleven i diskussionsdelen. En del lärare verkar motvilliga

till att avsluta elevens framförande. Det förekom dock även fall då presentationen var alldeles för kort. En effektiv följdfråga kan i många fall inspirera eleven till att komma igång igen. Viktigt är att öva på denna del av den muntliga framställningen så mycket som möjligt innan provet. (se 'Råd och tips för den fortsatta undervisningen') Ljudkvaliteten vad gäller rösterna är de ofta mycket tydlig. Ibland störs dock inspelningen av utomstående ljud, såsom buller eller högljudda röster utanför klassrummet.

Bilder och rubriker var ofta passande och intressanta med detaljer som inspirerade till vidare diskussion. De bästa fotona behandlade ett tema utifrån en mer utmanande synvinkel som sedan kunde utforskas vidare. Bildtemana domineras fortfarande av traditioner såsom midsommar, jul, Lucia och studentexamen. Dessa ämnen känns lite uttjatade och främjar inte till att utveckla samtalet på en djupare nivå. Tyvärr var många foton otydliga, grumliga eller korniga, och ibland utdaterade. Detta påverkade ibland elevernas prestationer eftersom de inte kunde urskilja vissa detaljer eller inte kände någon större motivation eller inspiration att tolka innehållet.

Rubrikerna eller bildtexterna kändes mer intressanta i år. Många lärare har använt sig av retoriska frågor för att stimulera till diskussion, eller i en del fall har ett kontroversiellt påstående fungerat bra som en drivkraft som har gett diskussionen ett intressant innehåll. I vissa fall var rubrikerna olämpliga; rubriker såsom: 'Kulturell mångfald' eller 'Midsommar - en svensk tradition', känns torra och motiverar ej eleven, samt gör det svårt att uppnå höga betyg. Alternativt kan man stimulera eleven med: 'Hur kan midsommar överleva i ett mer och mer mångkulturellt Sverige?' I ett fåtal fall saknades rubrik överhuvudtaget. Det är viktigt att observera att om bilden innehåller text så ska denna vara på svenska. Det var inte ovanligt att eleven ignorerade rubriken och endast hänvisade till bilden. Detta medförde ofta att en viktig synvinkel eller aspekt av temat missades.

Uppföljningsfrågorna utgör en möjlighet att utveckla tankar och idéer, och många lärare klarade detta mycket bra. Diskussionen flöt och nådde ett intressant djup som gav eleven en bra möjlighet att visa sina färdigheter vad gäller språkkunskaper och tankeverksamhet. Trots att många lärare visade en bra förmåga att adaptera sina frågor så att de passade elevens förmåga, i alltför många fall så misslyckades dock detta eftersom lärarens frågor var ytliga och alltför allmänna. Det fanns också tillfällen då läraren övergav den ursprungliga diskussionen och istället gick över till ett helt annat ämnesområde. Detta är inte att rekommendera eftersom samtalet ska hålla sig till temat som bilden representerar. Läraren visade ibland svårigheter med att ställa lämpliga öppna frågor utan använde sig istället av ja/nej frågor eller 'fiskade' efter ett speciellt svar. Detta utvecklade inte samtalet utan hindrade ofta eleven från att tänka fritt och kreativt. Ibland kändes det som diskussionen övergick till lite trevligt småsnack istället för att ta tillfället i akt och fortsätta att fördjupa sig i diskussionsämnet. Läraren måste tänka på att inte dominera diskussionen med egna tankar och idéer. Det är viktigt att komma ihåg att denna del är till för att eleven ska få tillfälle att visa sina språk- och talfärdigheter.

En intressant observation var att vissa ämnesområden verkade enklare att diskutera för europeiska elever än för de som har sina rötter i andra världsdelar. Det är viktigt att komma ihåg att Sverige är ett liberalt och fritt tänkande land, ofta med öppna idéer om livet, och det är en stor del av Sveriges kulturarv. Detta kan vara svårt att förstå och acceptera för elever från annorlunda kulturer.

Formuläret 2/BIA var inte alltid korrekt ifyllt. Kommentarer ska vara skrivna på svenska och innehålla informativa kommentarer som hänvisar till elevens prestation och förklarar varför ett visst betyg har getts.

Elevernas prestationer utifrån betygskriterierna

Det var ett brett urval av nivåer på Standard Level men generellt så presterade eleverna mycket bra i båda kriterierna.

Betygskriterium A - 'Productive skills': De flesta elever uttrycker sig på ett förståeligt sätt men det var även uppenbart att det fanns begränsningar i ordförrådet. Meningarna blev avbrutna eller eleven stakade sig då han/hon sökte efter ett visst ord. Som följd av detta reducerades tempot och detta utlöste ibland en frustrering för eleven. Syntax, såsom oriktig meningsbyggnad var också en vanlig brist.

Ibland känns det som om bristen på lämplig bild, rubrik och frågor hindrar eleven från att uppnå sin fulla potential. Många elever tillbringar alltför lång tid på att beskriva bilden på ett relativt ytligt och ointressant sätt med mycket repetition av 'Jag kan se...' meningar. Det är viktigt att inse att läraren kan styra elevens språk genom sina frågeställningar.

Vad gäller Kriterium B - 'Interactive and receptive skills' så visade många elever en god självsäkerhet och initiativförmåga och pratade obehindrat om många olika aspekter av bilden som de hade fått att analysera. I de bästa fallen var diskussionen livlig och intressant, men i andra fall kändes det trögt och flytet var långsamt. I en del fall dominerade läraren diskussionen och pratade för mycket och för länge. Ibland var det långa förklaringar och även lärarens egna tolkningar av en detalj eller en idé. När detta händer förlorar eleven värdefull tid.

Råd och tips inför den fortsatta undervisningen

Bildrubriken skulle passa bättre ovanför bilden och skriven med större bokstäver så att eleven observerar den och inser dess betydelse. Texten ska inte vara för kort, men inte heller för lång.

För att komma till rätta med allmänna språkbrister så är det viktigt att fokusera på grundläggande språkliga färdigheter såsom korrekt ordföljd och ett utökat ordförråd. Detta bör ske kontinuerligt under de två åren som leder fram till avslutningsprovet.

Öva på presentationsdelen regelbundet genom att använda olika teman/ämnen för att underlätta för eleven när det 'riktiga' provet tas. Detta förhindrar att eleven ger en för kort eller för lång presentation.

Läraren kan förbereda några relevanta uppföljningsfrågor innan själva inspelningen för att underlätta flytet och försäkra sig om att diskussionen når ett passande djup och att elevens åsikter utmanas.

Försök att minimera oron inför de muntliga proven genom att hjälpa eleven att bekanta sig med formatet och reglerna omkring framställningen, liksom allmänna och specifika förväntningar och

betygskriterier. Detta skulle inte bara underlätta själva proceduren och reducera stress utan också ge eleven en större chans att producera bättre resultat.

Higher level Written Assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 4	5 - 8	9 - 12	13 - 15	16 - 17	18 - 20	21 - 24

Utnyttjade verk och deras lämplighet för uppgifterna

De flesta litterära källorna var väl motiverade för denna åldersgrupp och valda med tanke och omsorg. Listan över de mest populära böckerna verkar vara oförändrad år efter år: Jonas Gardell, Susanna Alakoski, Jan Guillou, Astrid Lindgren, Tove Jansson, Åsa Linderborg, Sara Kadefors, Henning Mankell m.m.

Den överlägset oftast valda romanen var Ondskan av Guillou.

Valet av litteratur utgjorde också några problem: Den allra enklaste barnlitteraturen och s.k. lättlästa versioner är inte att rekommendera på HL-nivå. I år förekom också relativt många engelskspråkiga titlar, antingen översatta från engelska till svenska eller bara på engelska: Remarque, King, Goodkind, Fleischman, Hosseini, Fitzgerald, Dahl, Marsden m.m. Originalspråket måste absolut vara svenska (Se Language B Guide).

I år fanns det också dessvärre ett antal alldeles olämpliga källtexter, tidningsartiklar och diskussionsinlägg, sådana som Ät klimatsmart eller Ekologisk odling – vägen till svält!

Korta pjäser eller filmmanus ska också undvikas.

De mest populära texttyperna var, som tidigare, ett dagboks-inlägg eller ett personligt brev till huvudpersonerna. Även blogg-inlägg är omtyckta.

Jämfört med de två tidigare WA-arbetena fanns det färre överlånga texter i år, något som textbehandlingen tydligen har hjälpt kandidaterna med.

De flesta uppgifterna var utomordentligt kreativa och rentav njutningsfulla att läsa.

När kandidaternas utskrifter är skannade vållar det mindre tekniska problem.

Det är ändå önskvärt att inte använda sig av alltför konstnärliga fonter eller bakgrundsmönster.

Elevernas prestationer utifrån betygskriterierna

Criterion A "rationale" and task

I år tillämpades de nya kriterierna för första gången och det var väntat att inte alla kandidater kunde följa dem. Dessvärre glömde många att presentera sitt litterära verk i "rationale" och å andra sidan kunde många inte alls redogöra för sitt tema/syfte.

Det är inte meningen att referera hela romanen, men "rationale" ska ge ett tillräckligt underlag för en som inte har läst själva boken. Om denna länk saknas, sjunker helhetspoängen. Bedömningen bygger på den koppling till litteraturen som kandidaten ger, inte på examinatorns kännedom om boken.

En del kandidater skrev endast ett referat av romanen utan någon hänvisning till vare sig tema, syfte, texttyp eller mottagare.

Kandidaterna ska fokusera bättre på syftet: vad är det i romanen som kräver en djupare analys och varför måste denna aspekt granskas närmare.

Det är överflödigt att konstatera att hen har lyckats bra med sitt syfte genom att använda hälsningsfraser och komplimanger osv. – Hen bör hellre förklara vilka aspekter/egenskaper i romanen som hjälper att uppnå målen.

Criterion B Organization and development

Detta kriterium tillämpas endast på själva uppgiften. Organisation syftar närmast på textens koherens och utveckling av hur grundidéerna är presenterade och utvecklade vidare i texten. Att idéerna är flummiga/enkla/naiva eller saknar relevans ska dock inte straffas här.

Ibland var texterna en upprepning av en och samma idé utan kapitelindelning eller de enstaka idéerna saknade en inbördes länk vilket resulterade i en lång osammanhängande och svåräst uppgift.

De flesta kandidater lyckades dock skriva en relativt enhetlig text där idéerna förklarades, motiverades och utvecklades vidare med hjälp av stöd ur romanen.

Criterion C Language

Detta kriterium tillämpas inte på "rationale", endast på uppgiften.

De flesta kandidater har mycket goda språkkunskaper med brett ordförråd, flyt och stilistiska resurser. Många kandidater skriver ett naturligt, modersmålsliknande svenska. I stort utgör inte heller grammatiken några stora problem.

Inflytandet från engelskan syns dock i allt större utsträckning.

Kandidater som väljer ett dagboksinslägg eller skriver ur ett barns/en invandrares perspektiv har ofta svårt att få med tillräckligt mångsidiga strukturer och lexikaliska uttryck.

Om ett (personligt) brev saknar brevetts markörer (datum, tilltal, avslut) eller om ett tal påminner mest om en tidningsartikel, hamnar texten högst i kategori 3-4.

Intervju som texttyp var ofta ett problematiskt val: Många kandidater kunde inte formulera sitt tema, kontext eller syfte klart, inte heller för vem intervjun är avsedd. Därför kunde de inte heller använda lämplig retorik.

Texten kan nå upp till relativt höga poäng trots strukturella brister; rikt och idiomatiskt ordförråd och varierande strukturer (inte nödvändigtvis helt felfria) står i centrum här.

Råd och tips inför den fortsatta undervisningen

Det är viktigt att förklara för alla kandidater betydelsen av lämplig litteratur och genomgå alla de nya kriterierna med omsorg.

Eleverna har stor nytta av att göra en gemensam översikt över litteraturen som de läser på kurserna; detta kan göras t.ex. genom att först summera bokens innehåll mycket kort och välja några nyckelbegrepp och klargöra dem (t.ex. våld, barndomsminnen, rasism, rädsla).

Att klargöra svåra begrepp som hjälper när eleverna skriver "rationale": övertyga, förklara, syfte, texttyp (olika mallar), mottagare (lyssnare/läsare), stilistiska medel osv. kan också integreras i undervisningen.

Eleverna ska förstå att konstaterandet av texttyp inte är detsamma som syfte. Många behöver hjälp med att länka sitt syfte med väsentliga aspekter i romanen.

Det är också nyttigt att genomgå sitt "rationale" en gång till när uppgiften är färdig: Är allt som står skrivet i "rationale" verkligen med i själva uppgiften – om inte – revidera och bearbeta det!

Standard level Written Assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 7	8 - 11	12 - 14	15 - 17	18 - 20	21 - 24

Utnyttjade verk och deras lämplighet för uppgifterna

De mest populära texterna var, precis som i fjol, svenska traditioner, mobbning, ICT och mänskliga relationer.

Det är viktigt att minnas, att källorna kan vara både skrivna texter och videomaterial (TV-serier på SVT Play, Youtube-klipp), bilder eller bok- eller tidningsomslag. Det audiovisuella materialet skall dock väljas med omsorg i samråd med läraren. Tre ytterst korta klipp eller reklamslag är

inte alltid den mest stimulerande lösningen. Eftersom visuellt material utgör stödmaterial till Orals och om WA-uppgiften också är baserad på bildmaterial, väcks ibland tanken att kandidaten har valt den lättaste utvägen: att använda samma material i Orals och WA.

Det är inte heller rekommendabelt att välja tre eller fyra artiklar av samma författare.

WA är visserligen ingen textbehandlingsövning, men det är viktigt att skannade uppgifter är läsbara: Passande fontstorlek och radavstånd och läsarvänligt utseende om texten är layoutad i flera spalter (stavning, justering av radavslut).

Tack vare den datoriserade processen fanns det färre för långa eller korta texter i år.

I år fanns bl.a. följande texttyper med: artiklar av olika typ, bloggar, dagboksanteckningar, broschyrer, tal, intervjuer och brev i olika format. Blogginlägg har vunnit terräng både hos svagare och starkare kandidater.

Elevernas prestationer utifrån betygskriterierna

Criterion A "rationale" and task

De nya bedömningskriterierna tillämpades nu för första gången och detta medförde inte helt oväntat olika problem.

Trots att en detaljerad beskrivning av källtexterna inte ska vara utgångspunkten i rationale måste det dock finnas en kort översikt över artiklarna. Om denna saknas helt hamnar texten i de två lägsta kategorierna: det är svårt eller omöjligt att bestämma om uppgiften är relevant med tanke på källorna. Precis som i fjol formulerade många kandidater sitt tema och/eller syfte utan någon som helst koppling till källorna.

Ibland är det dessbättre möjligt att syftet är vagt formulerat men framgår av själva uppgiften. Detta brukar inte vara straffbart. Temat/Ämnet är inte synonymt till namnet/rubriken utan syftar på den infallsvinkel kandidaten valt som sin utgångspunkt.

Många kandidater nämnde en viss texttyp i rationale men hade tillämpat någon annan texttyp i själva uppgiften. Då hamnar bedömningen högst i kategori 5-6 trots att alla andra kriterier är uppfyllda. Ibland kunde texttypen definieras endast med hjälp av några visuella kännetecken i uppgiften.

Criterion B Organization and development

Detta kriterium tillämpas endast på själva uppgiften. Organisation syftar närmast på textens koherens och utvecklig hänvisat till hur idéerna är presenterade och utvecklade längre fram i texten. Att idéerna är flummiga/enkla/naiva eller saknar relevans ska inte straffas här.

Kapitelindelning, tydliga argument och visuella element (avsaknaden av dem) utgjorde ofta problem.

De flesta kandidater lyckades dock skriva en relativt enhetlig text där idéerna förklarades, motiverades och utvecklades vidare med länkning till källorna.

Criterion C Language

Den språkliga nivån på SL-svenska varierar som väntat i hög grad.

Majoriten kunde dock skriva fungerande språk med relativt varierande ordförråd och strukturer. Några kandidater med högst ett års studier i svenska hade stora svårigheter med stavning/textbehandling på svenska (bl.a. saknades svenska å/ö/ä i deras texter).

Att kunna tillämpa passande retoriska mönster var utmanande: Att konstatera i rationale att man skriver ett blogginlägg men det blir ett akademiskt föredrag eller att ett personligt brev eller dagboksinslag resulterar i en akademisk essä eller en artikel drar alltid ned poängen till 3-4 eller lägre.

Avsaknaden av visuella element straffas under Criterion A men om uppgiften inte lyckas engagera mottagaren/läsaren straffas det under Criterion C.

Råd och tips inför den fortsatta undervisningen

Eleverna ska tränas i hur man planerar en viss texttyp: rubrik, inledning, avslutning osv. och hur man skriver motiveringar (rationale). En effektiv metod är att "provskriva" olika rationale på lektioner och läsa varandras texter och markera ("to tick") alla väsentliga element i dem: Tema, syfte, texttyp, stil, register, mottagare, sammanfattning av källorna.

Att kunna se intertextuella relationer mellan tre eller fyra texter om samma tema kan också övas tillsammans på lektionerna, detta kan göras också muntligt.

Higher level paper one

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 9	10 - 18	19 - 28	29 - 36	37 - 44	45 - 52	53 - 60

De delar i examen som eleverna haft svårigheter med

Eleverna hade generellt svårast med den svåraste texten text C om klimaträttvisa.

Vad gäller typen av frågor hade de svårigheter med rätt/fel-frågor där de ska motivera varför påståendet är rätt. Det är svårt att veta om eleverna slarvar när det gäller att fylla i rätt ruta (dvs rätt eller fel) eller om frågetypen är krävande för vissa elever.

Vidare hade de svårt för vissa frågor om vokabulär, konjunktioner och syftningar (som var avsedda att vara svåra).

De delar i examen där eleverna lyckades väl

Eleverna verkade vana att läsa olika typer av texter och de verkade förutom några undantag ha haft god tid att svara på frågorna och fullgjort provet. Kortsvarsfrågorna klarar de generellt bra. De förstod de flesta texter väldigt bra i synnerhet text D. Den texten handlar om smileys vilket kan vara ett tacksamt ämne som intresserar och engagerar eleverna. Den litterära texten förstod eleverna bra och de klarade också bra av att svara på de litterära frågorna om metaforer.

Förtjänster och brister i elevernas svar på de enskilda frågorna

Det svåraste ordet bland vokabulärfrågorna var "umbäranden". Ca 35% klarade denna fråga. Flera elever hade dock även svårt för orden "töntigt" och "inne". Konjunktionerna "genom att" och "även" var dock lätta. Vidare förstod nästan alla ordet "uttryckslös".

Många hade stora problem med konjunktionen "inte ... förrän". Här valde majoriteten "tills" (förmodligen påverkade av engelska).

Frågorna om vad olika ord syftar på i text A (nr 8 och 9) visade sig vara mycket svåra för eleverna.

Fråga nr 50 i text E klarade oförväntat många. De förstod att pojken i texten hade gott självförtroende när han gick ut på gatan "som om han rådde den".

De sista frågorna nr 51-55 klarade eleverna mycket bra.

Råd och tips inför den fortsatta undervisningen

Vissa elever behöver "träna" på själva provformatet, d v s lära sig vad som krävs för att få rätt på olika frågor. En del elever skrev två alternativa svar vilket inte ger något poäng alls. Särskilt behöver många träna på rätt/fel med motivering och förstå hur viktigt det är att BÅDE rätt ruta måste kryssas för OCH rätt motivering ur texten. En del elever tog inte ordagrant ur texten utan förklarade varför motiveringen var rätt eller fel.

De flesta behöver träna på konjunktionen "inte ... förrän".

Vad gäller metaforer, vilket många klarade bra, behöver ändå en del lära sig att t ex "trädet" inte räcker som metafor i text E utan att det var "skuggan från trädet".

Standard level paper one

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 8	9 - 16	17 - 22	23 - 28	29 - 34	35 - 40	41 - 45

De delar i examen som eleverna haft svårigheter med

Generellt hade eleverna svårast för den svåraste texten Text C.

Många hade problem med frågor där man ska kryssa för rätt/fel och sedan motivera. Ett flertal hade rätt motivering men kryssat för fel ruta. Det är svårt att bedöma om detta beror på slarv. Möjligtvis är denna frågetyp helt enkelt svårare för eleven för att de måste göra två saker rätt för att få en poäng.

En del hade svårt med de strukturella frågorna där man ska säga vad orden syftar på. En del svar var för vaga.

Många hade svårigheter med vokabulärfrågorna.

När det gäller kortsvarsfrågorna svarade många elever inte exakt nog på frågan.

De delar i examen där eleverna lyckades väl

Eleverna verkade förstå de olika texterna väl och kunde svara bra på vanliga frågor om innehåll. De verkade ha gott om tid att svara på alla frågor.

De klarade konjunktionerna bra.

Majoriteten klarade väldigt bra av att matcha frågorna till svaren i Text A.

Förtjänster och brister i elevernas svar på de enskilda frågorna

Fråga 1-4 var väldigt lätta. Dock verkade många inte förstå ordet "ämne" i fråga 9. Fråga 17-19 om vokabulär var svåra medan nr 20-21 var väldigt lätta i Text B. Fråga 14-15 i Text B vad orden syftar på var lite knepigt för vissa för de svarade inte tillräckligt exakt. Fråga 22 och 23 förlorade många poäng för de svarade inte tillräckligt exakt, t ex utelämnade många "under" 2 år och "mindre än" eller "per dag" när svaret skulle vara "mindre än 3 timmar per dag". I fråga nr 25 gav flera elever helgarderande svar med för många alternativ. Fråga nr 35 visade sig vara väldigt svår. Kanske det beror på att eleverna inte förstod ordet "landsbygden" i frågan? Fråga nr 39 klarade dock förvånansvärt många. Uttrycket "först till kvarn" som var motiveringen till varför påståendet var rätt kunde de däremot.

Råd och tips inför den fortsatta undervisningen

Vissa elever behöver "träna" på själva provformatet, d v s lära sig vad som krävs för att få rätt på olika frågor. En del elever skrev två alternativa svar vilket inte ger något poäng alls. Särskilt behöver många träna på rätt/fel med motivering och förstå hur viktigt det är att BÅDE rätt ruta måste kryssas för OCH rätt motivering ur texten. En del elever tog inte ordagrant ur texten utan förklarade varför motiveringen var rätt eller fel.

Eleverna bör också öva på vad ord syftar på i en text och då inte enbart ord som "hon" och "han". Be dem leta efter ordet i texten och förklara att det är ordet i texten som ska skrivas som svar på provet.

Vad gäller ordkunskapsfrågorna så behöver vissa elever lära sig strategier för att klura ut vad ord betyder i en text. Öva t ex genom att läsa en text flera gånger och sen isolera några ord. Tror de att ordet är positivt eller negativt? Vad är det för typ av ord (substantiv, verb, adjektiv...)? Om man läser om texten ovanför och nedanför, går det då att gissa sig till ordets betydelse? Finns det några ledtrådar som kan hjälpa till med förståelsen?

Higher level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 8	9 - 17	18 - 22	23 - 26	27 - 30	31 - 34	35 - 45

De delar i examen som eleverna haft svårigheter med

Kännetecknande för detta års kandidater som helhet var en tydlig försämring av språkkunskaperna. Vanliga feltyper i år var bl. ordföljd, finita verbformer, modala verb och stavning.

Interferens från engelska/modersmålet var ofta störande.

Det bör dock märkas att det också fanns kandidater med nästan felfritt och nyanserat språk.

En annan svårighet utgjordes av formatet, dvs. valet av den rätta texttypen och dess markörer, retoriska medel och layout.

De delar i examen där eleverna lyckades väl

Innehållsmässigt var största delen av texterna intressanta och mångsidiga. I år fanns endast tre för korta texter. För långa texter/Onödiga upprepningar utgjorde inte heller några större problem.

De flesta kandidaterna lyckades analysera uppgiften och kunde presentera genomtänkta och mogna idéer.

Förtjänster och brister i elevernas svar på de enskilda frågorna

Sektion A

Kulturell mångfald

Endast 6 kandidater valde denna rubrik. Några hade missförstått uppgiften och skrivit allmänt om kulturkrockar eller om olika språk. Somliga kandidater lyckades skriva en utförlig jämförelse om icke-verbal kommunikation i Sverige och respektive hemland. Formatet var vanligen lyckat.

Folkvanor och traditioner

Detta var den mest valda uppgiften. Tyvärr hade många tolkat nutidens viktiga händelser som enstaka höjdpunkter i privatlivet, t.ex. Mors Dag, IB Graduation, födelsedagar i familjen, vilket resulterade i låga innehållspoäng (Kriterium B).

Många kretsade dessutom för mycket kring en enda händelse/process, t.ex. den globala uppvärmningen eller jordbävningarna i Nepal utan att redogöra för hur de påverkat hen och hens familj.

Många glömde också skriva inlägget i dagboksformat. "Kära dagbok" som inledningsfras räcker inte.

Hälsa

Denna uppgift var den näst populära och nivån av texterna var högst varierande. Formatet var oftast passande men hos många saknades en inledning eller en ordentlig avslutning.

Intervjuformatet styrde de flesta att skriva en för enkel och ensidig text bestående av korta frågor och något längre svar.

Fritid

Denna uppgift valdes näst minst. Recensionerna handlade vanligen om museibesök och texterna gav ett mycket autentiskt intryck.

Aspekter som kunde ha förbättrats hade några kandidater tyvärr förbisett eller behandlat något vagt.

Vetenskap och teknologi

De flesta texterna var väldigt sakkunniga, kandidaterna var verkligen insatta i detta tema.

Dessvärre saknades ofta talets format och retorik. Texterna var ofta närmast vetenskapliga essäer eller föredrag; i sådana fall räddades inte formatet av avslutningsfrasen "Tack för att ni lyssnade" el. dyl.

Sektion B

De mest populära texttyperna var dagboksinslägg och personliga brev. Temat var antagligen mycket aktuellt i många familjer; det skrevs åtskilliga känsloladdade brev till mammor och pappor som ägnat för mycket tid åt karriären.

Å andra sidan saknade många texter tydligt ställningstagande, dvs. argumentationen förblev något ensidig, den saknade stöd och blev till och med repetitiv.

Det bör noteras att en och samma kandidat kan få mediokra poäng i Sektion A men nästa fulla poäng i Sektion B och vice versa. Vanligen beror skillnaden på (miss)lyckat format eller hur idéerna/argumenten är presenterade och utvecklade

Råd och tips inför den fortsatta undervisningen

Syntax och fraseologi:

Analysera skillnaderna mellan svenskan och engelskan/modersmålet. Hur bör man skriva naturlig svenska utan att först skapa innehållet på engelska/modersmålet och sedan översätta det ordagrant till svenska!

Textbindning:

Öva i hur man skriver sammanhängande texter, t.ex. disposition, helhetsstruktur och olika sambandsmarkörer. Kom ihåg kapitelindelning, inledning och avslutning

Stavning:

Öva skandinaviska tecken: å, ä, ö samt dubbelkonsonanter och olika sje-ljud, apostroftecken tillhör inte svenskan, vilka ord börjar med stora bokstäver osv.

Ytterligare kommentarer

Den lämpliga nivån för de svagaste kandidaterna hade säkert varit SL, för de nådde vanligen bara till 3 eller 2 poäng under kriteriet A (språket). De språkliga svårigheterna resulterade vanligen i osammanhängande texter, dvs. låga poäng i "message".

Alla texter är skannade. Dålig handstil och/eller svagt pennavtryck var en stor utmaning för examinatorerna även i år. En del av texterna såg ut nästan som klotter med alla överstrukna rader, pilar och preciseringar skrivna med "nanofont" mellan raderna.

Standard level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 17	18 - 20	21 - 23	24 - 25

De delar i examen som eleverna haft svårigheter med

Grundläggande grammatiska språkfärdigheter orsakade problem även i år. Ordval, ordföljd och ordändelser av substantiv och speciellt verbformer var problematiska områden. Prepositioner är också någonting som orsakar svårigheter. Även de mest högpresterande eleverna visar brister när det gäller prepositioner. Det var förvånansvärt många elever som hade svårt för att stava de mest vanligast förekommande vokabulär, såsom, "ett, att, för, också". Grundläggande kunskaper om "å, ä, ö" orsakar också ofta förvirring. Grammatiska genus såsom "en" och "ett" och "den" och "det" åtföljs inte alltid av korrekt form av substantivet. Till exempel "den brevet" Detta borde vara relativt enkelt att korrigera i undervisningen. Verbändelser är ofta inkorrekta. Att lära sig några enkla regler för verbens konjugationer skulle hjälpa många elever som regelbundet visar brister på detta område.

Många elever förlorade poäng i Kriterium C (format) på grund av att de inte uppfyllde de konventioner som förväntas av en speciell typ av text. I det flesta fall var detta ett oriktigt brevformat, men i många fall saknades en korrekt utformning av ett mejl med information om sändare, mottagare, ämne och datum. Styckesindelning var ofta bristfällig, liksom länkar mellan olika stycken som binder dem samman.

De delar i examen där eleverna lyckades väl

Ett bra engagemang i ämnet i de olika uppgifterna. Många använde en passande ton som lämpade sig bra till de olika uppgifterna och målgrupperna. De uppgifter som krävde en mer ledig språkstil var mer lyckade än de som krävde en mer formell och högtidlig ton. Många idéer och tankar var vidareutvecklade vilket ofta gav ämnet ett djup och en mer intressant vinkel. Ibland fungerade inte detta utan tonen blev mer upprepande och långdragen.

100% av eleverna skrev texter som uppfyllde kraven på minsta antal ord.

Fler exempel på tydlig handstil än tidigare år. Det är dock fortfarande ett antal elever vars handstil är närmast oläslig.

Förtjänster och brister i elevernas svar på de enskilda frågorna

Kulturell mångfald

Den näst populäraste uppgiften, vilken innebar att skriva en uppsats om religionens betydelse på ett personligt plan. De flesta använde en lämplig ton och beskrev en person som påverkats av en religion. Styckesindelning var en viktig del i denna uppgift och för att uppnå höga poäng skall styckena kopplas till varandra. Uppsatsen måste ha en passande rubrik, men detta saknades i många fall, vilket resulterade i poängavdrag.

Folkvanor och traditioner

Denna uppgift krävde att eleven skrev ett mejl till rektorn och argumenterade mot hans planer. Detta var det mest populära alternativet och ett starkt engagemang var uppenbart och bestämda åsikter uttrycktes. Trots detta var det få som uppnådde högsta poäng eftersom många glömde att strukturera mejlet med mottagare, sändare, ämne och datum. I en del fall var tonen lite för informell och saknade starka argument och en passande stil.

Hälsa

I denna uppgift ombads eleven att skriva en informerende reklamannons för en hälsotidning. Mindre än 10% av det totala antalet elever valde denna uppgift och endast få lyckades klara av det på ett lämpligt sätt. Utformandet av annonsen var en viktig del. För att få höga poäng i kriterium C måste annonsen ha en stor rubrik, eventuella underrubriker och tydlig styckesindelning. Innehållet skulle också vara informativt och sakligt och skrivet i en formell ton. Alltför ofta var tonen olämplig; för personlig och saknade trovärdiga fakta. Många väsentliga uppgifter fattades, såsom pris, data och statistik eller citat av viktiga personligheter som kunde övertyga läsaren.

Fritid

Den här uppgiften var att skriva ett brev till en sportklubbskommitté. Många klarade detta mycket bra, och formulerade ett angeläget brev, som visade ett djupt engagemang i problemet. Ofta saknades passande hälsningsfraser, och i en del fall, även avskedsfraser. Många tips på hur problemet skulle kunna lösas erbjöds men tonen var på sina ställen inte helt passande. Ofta kändes ordvalen för vardagliga och informella vilket är olämpligt om man skriver till en auktoritet.

Vetenskap och teknologi

Dagboksuppgift som fordrade en informell vardaglig ton, med att personligt och tankfullt innehåll, eventuellt med privata funderingar. En del elever använde en mer informativ och berättande stil, utan dessa karakteristiska personliga tankar. Denna uppgift krävde en relativt enkel språknivå och det var kanske svårt att använda ett mer avancerat språkbruk som ger högre poäng. En del vetenskapliga facktermer drog ofta upp språket på en nivå som visade ett brett ordförråd.

Råd och tips inför den fortsatta undervisningen

Stavning - Speciellt å ä ö. Många elever skulle behöva en påminnelse om skillnaden mellan dessa tre bokstäver. Det är vanligt att svagare elever blandar ihop dessa och väljer en på måfå. Även vanligt förekommande enkla ord (som ibland till och med upprepas i delfrågan) felstavas ibland, vilket ofta känns onödigt. Frågan är om eleverna tänker efter när de skriver, eller om de blir så engagerade av uppgiften att de 'glömmer' bort stavningen.

Ordföljd - Majoriteten av elever har svårt för att skriva meningar med korrekt ordföljd. Detta skulle kunna åtgärdas genom regelbundna grammatiklektioner.

Prepositioner - svårt, men något att öva mer på.

Handstil - Elever som har en begränsad förmåga att skriva läsligt måste försöka finna en lösning, eftersom i en del fall förlorar de poäng om ord eller hela meningar är oläsliga.

Konventioner av texttyper - Läraren bör gå igenom de olika texttyperna som sannolikt kommer att förekomma på Paper 2. Vilka 'ingredienser' skall finnas i ett brev/ett dagboksutdrag/en rapport/en intervju/en uppsats/ett tal/en annons/ett mejl/ett blogginlägg/en tidningsartikel/ett föredrag/en broschyr mm?

Tonen och stilen i en text - Öva på att skriva texter med olika toner i anknytning till texttyperna ovan. Formell, informell, vardaglig, personlig, opersonlig, saklig etc.